

[Hans Nielsen.]

der har glædet sig over, og det skal de have Lov til at glæde sig over. Men hvis man nu tror, at det gaar ligesaa, naar Arbejderne klager over Arbejdsgiverne, saa tager man fejl, og denne Lov vil ikke hjælpe derpaa. Vi har jo tidligere drøftet dette Spørgsmaal. Fra anden Side siger man, at denne Lov ogsaa gælder for Arbejdsgiverne. Men hertil vil jeg sige, hvad jeg har sagt saa ofte før, og hvad jeg nu skal bevise ved Udskrift af Retsakter, at det gaar slet ikke saadan til, naar det er Arbejdere, der anklager Arbejdsgivere.

Den Sag, jeg nu stiller op overfor Kolindsund-Sagen, er en lille Sag ude fra Jægerspris Hovedgaard. Paa denne Gaard arbejdede en Husmand Larsen og hans Kone, han som Daglejer og hun som Malkerske. De havde arbejdet paa denne Gaard i 4 Aar, og deres Arbejdsgiver havde været saare vel tilfreds med dem, indtil han opdagede, at de havde indmeldt sig i Landarbejderforbundet. Saa blev de begge to afskediget den 1. Maj i Fjor. De boede i et Hus, som hørte under Godset, og da Forpagter Maarup havde forstømt i Kontrakten at faa indsat en Bestemmelse om, at de skulde flytte ud af dette Hus, naar de blev afskediget, saa kunde han altsaa ikke faa dem jaget længere end udenfor sin egen Arbejdsmark, han kunde ikke jage dem fra Hus og Hjem. Saa faar Fru Larsen Arbejde hos en Gartner Hasselriis paa Jægerspris efter en Annonce i Avisen. Hun skulde have en Dagløn af 4 Kr., og der blev sagt til hende, at hun kunde faa Arbejde i flere Maaneder, men da hun har været der i to Dage, bliver hun kaldt op til Gartner Hasselriis, der siger til hende, at han beklager det meget, men hun kommer til at forlade Arbejdet. Hun spørger: „Hvorfor skal jeg forlade Arbejdet? Er De utilfreds med mig?“ „Nej, tværtimod“, lyder Svaret, „jeg er meget godt tilfreds med Deres Arbejde, men De maa forlade Arbejdet, thi Forpagter Maarup har ringet mig op og bebrejdet mig meget stærkt, at jeg har antaget Dem uden at tale med ham. Han har jo afskediget Dem ovre paa sin Gaard, og jeg bliver desværre nødsaget til at afskedige Dem.“ „Hvorfor bliver De nødsaget til det?“ spørger Konen. „Jo“, siger han, „for jeg kan ikke lægge mig ud med Forpagteren, som sælger mig Hø, Halm, Hakkelse og Gødning til en lavere Pris, end jeg kan faa det for andre Steder, og som giver mig Kredit.“

Saaledes ligger Sagen, da Landarbejder-

forbundet henvender sig til en Sagfører her i København, Jacob Jacobsen, der er en meget anset Sagfører, for at tale med ham om, hvorvidt man skal anlægge Sag og kræve Erstatning, fordi denne Kone er blevet afskediget. Sagføreren fraraader det. Han siger: Der er ingen Tvivl om, at Sagsøgerinden er blevet afskediget efter Ønske af Forpagteren, men naar vi faar de paagældende op i Retten, vil de antagelig give en anden Forklaring, og saa kommer vi ingen Vegne med det. Han taler frem og tilbage om det med Landarbejderforbundet, og saa enes man endelig om for at faa et Eksempel at stille op imod Kolindsund-Sagen, at man skal lade Sagen gaa sin Gang ad Rettens Vej. Det gør man saa. Der bliver anlagt Sag, og Parterne møder paa Retskontoret i Frederikssund. Her tilstaa Forpagter Maarup, at han har haft en Samtale med Slotsgartner Hasselriis, og at han har bebrejdet Gartneren, at han har taget Sagsøgerinden i Arbejde. Han udtalte, at han betragtede Antagelsen af Sagsøgerinden uden foregaaende Forhandling med ham som en Mangel paa Hensynfuldhed, og bemærkede, at han altid havde været hensynfuld overfor Hasselriis og ogsaa ventede Hensyntagen fra dennes Side, og at han ikke i Fremtiden vilde være hensynfuld overfor Gartneren. Sagsøgte sluttede med at udtale, at Hasselriis ikke maatte misforstaa ham, han forlangte ikke Sagsøgerinden afskediget, og Hasselriis kunde selvfølgelig beskæftige hende, saa længe han vilde. Det er den Forklaring, man faar. Forpagter Maarup indrømmede, at der var Tale om Ubehageligheder af økonomisk Natur, og Gartneren erklærede yderligere i dette Forhør, at han var tilfreds med Sagsøgerinden. Efter dette erklærer Retten, at det findes, at Gartner Hasselriis med Føje har forstaaet sagsøgte saaledes, at denne lagde et Pres paa ham for at faa ham til at afskedige Sagsøgerinden, saafremt hun og hendes Mand ikke vilde opgive Retten til Boligen, før Lejetiden var udløbet. Da det endvidere er oplyst, at sagsøgte havde tilstaaet Gartneren Henstand med Betaling af leverede Varer, og at Gartner Hasselriis i øvrigt fandt det nødvendigt af økonomiske Grunde at bevare et godt Forhold til sagsøgte, findes Gartner Hasselriis med Føje efter sagsøgte Udtalelser at have kunnet befrygte Vanskeligheder, saafremt han ikke afskedigede Sagsøgerinden eller dog formaaede hende til straks at flytte. Da en saadan Trusel maa anses for retsstridig overfor Sagsøgerinden, og da sagsøgte findes i hvert Fald at have ladet det mangle paa skyldig Agtpaagivenhed ved